

BÁO CÁO

Đánh giá thực trạng quan hệ xã hội liên quan đến dự thảo Quyết định của Ủy ban nhân dân thành phố quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố Hải Phòng

Kính gửi: Sở Tư pháp

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Sở Tài chính đã tiến hành đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Quyết định của Ủy ban nhân dân thành phố quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố Hải Phòng. Kết quả như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN ĐÁNH GIÁ

1. Bối cảnh trong nước và quốc tế liên quan đến các quan hệ xã hội

- Ngày 12/4/2025, Ban Chấp hành Trung ương đã ban hành Nghị quyết số 60-NQ/TW Hội nghị lần thứ 11 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII. Theo đó, Ban Chấp hành Trung ương thống nhất đơn vị hành chính cấp tỉnh sau sáp nhập là 34 tỉnh, thành phố (gồm 28 tỉnh và 06 thành phố trực thuộc Trung ương), giảm khoảng 60-70% số lượng đơn vị hành chính cấp xã.

- Ngày 14/4/2025, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành Nghị quyết số 76/2025/UBTVQH15 về việc sắp xếp đơn vị hành chính năm 2025.

- Ngày 9/5/2025, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 125/NQ-CP thông qua hồ sơ Đề án sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh năm 2025 và Nghị quyết số 126/NQ-CP thông qua 34 hồ sơ Đề án sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã năm 2025 do Bộ Nội vụ trình.

- Tại khoản 4 Điều 1 Nghị quyết số 203/2025/QH15 ngày 16/6/2025 của Quốc hội sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam quy định:

“4. Sửa đổi, bổ sung Điều 110 như sau:

Điều 110

1. Các đơn vị hành chính của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam được tổ chức thành hai cấp, gồm tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và các đơn vị hành chính dưới tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương do luật định.”

- Tại khoản 1 Điều 1 Luật tổ chức chính quyền địa phương ngày 16/6/2025 quy định:

“Đơn vị hành chính của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam được tổ chức thành 02 cấp, gồm có:

- a) Tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (sau đây gọi chung là cấp tỉnh);*
- b) Xã, phường, đặc khu trực thuộc cấp tỉnh (sau đây gọi chung là cấp xã).”*

- Tại khoản 3 Điều 51 Luật tổ chức chính quyền địa phương ngày 16/6/2025 quy định:

“ Hội đồng nhân dân, các cơ quan thuộc Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân, các cơ quan chuyên môn, tổ chức hành chính khác thuộc Ủy ban nhân dân huyện, quận, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương, thị xã (sau đây gọi chung là cấp huyện) kết thúc hoạt động từ ngày 01 tháng 7 năm 2025.”

Như vậy từ ngày 01/7/2025 thành phố đã thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị về tổ chức chính quyền địa phương theo mô hình 02 cấp.

- Tại khoản 1 Điều 13 Luật tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 quy định:

“ Hội đồng nhân dân cấp tỉnh phân cấp cho Ủy ban nhân dân cùng cấp hoặc Hội đồng nhân dân cấp xã; Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh phân cấp cho cơ quan chuyên môn, tổ chức hành chính khác thuộc Ủy ban nhân dân cấp mình, Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã thực hiện liên tục, thường xuyên một hoặc một số nhiệm vụ, quyền hạn mà mình được giao theo quy định của pháp luật, trừ trường hợp pháp luật quy định không được phân cấp.

Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh phân cấp cho đơn vị sự nghiệp công lập thuộc phạm vi quản lý thực hiện liên tục, thường xuyên một hoặc một số nhiệm vụ, quyền hạn mà mình được giao theo quy định của pháp luật để tăng quyền tự chủ cho các đơn vị sự nghiệp công lập trong việc quản trị đơn vị và cung ứng dịch vụ công, trừ trường hợp pháp luật quy định không được phân cấp.”

Việc theo dõi tài sản cố định đặc thù và tài sản cố định vô hình là một trong những nhiệm vụ thường xuyên và gắn liền với từng cơ quan, tổ chức, đơn vị. Do vậy, quy định cụ thể danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố Hải Phòng để làm căn cứ cho các cơ quan, đơn vị, tổ chức triển khai thực hiện, theo dõi tài sản là vô cùng cần thiết.

2. Các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước liên quan đến quan hệ xã hội

- Kết luận số 21/KL/TW ngày 24/1/2025 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII về việc tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW đã đề ra nhiệm vụ *“Tập trung các nguồn lực để tiếp tục khẩn trương hoàn thiện thể chế, cơ chế vận hành các cơ quan, đơn vị, tổ chức của hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng; phân định rõ thẩm quyền, trách nhiệm của Quốc hội, Chính phủ, cơ quan hành pháp, cơ quan tư pháp; xác định rõ trách nhiệm giữa Trung ương và địa phương và giữa các cấp chính quyền địa phương; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, bảo đảm Trung ương tăng cường quản lý vĩ mô, xây dựng thể chế, chiến lược, quy hoạch, kế hoạch đồng bộ, thống nhất, giữ vai trò kiến tạo và tăng cường kiểm tra, giám sát, “địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm”.*

- Kết luận số 119-KL/TW ngày 20/01/2025 của Bộ Chính trị về định hướng đổi mới, hoàn thiện quy định pháp luật yêu cầu: *“Đổi mới mạnh mẽ tư duy xây dựng pháp luật theo hướng vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước vừa khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức sản xuất, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển. Công tác xây dựng pháp luật phải bám sát thực tiễn, nâng cao năng lực phản ứng chính sách và giải quyết hiệu quả, kịp thời những vấn đề thực tiễn đặt ra, lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, chủ thể; bảo đảm cơ sở pháp lý và các điều kiện để đẩy mạnh thực hiện chủ trương phân cấp, phân quyền; cải cách triệt để thủ tục hành chính, giảm chi phí tuân thủ; dứt khoát từ bỏ tư duy “không quản được thì cấm”, không đẩy khó khăn cho người dân, doanh nghiệp trong ban hành và tổ chức thi hành pháp luật. Các quy định của luật phải mang tính ổn định, có giá trị lâu dài”.*

- Công văn số 03/CV-BCĐ ngày 15/4/2025 của Ban Chỉ đạo sắp xếp đơn vị hành chính các cấp và xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp, yêu cầu: *“Chính phủ chỉ đạo đẩy mạnh phân quyền, phân cấp tối đa từ Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, cơ quan ngang Bộ cho chính quyền cấp tỉnh,...”*; *“Cấp xã chủ yếu thực hiện các chính sách từ cấp Trung ương và cấp tỉnh ban hành, tập trung vào các nhiệm vụ phục vụ người dân, trực tiếp giải quyết các vấn đề của cộng đồng dân cư, cung cấp các dịch vụ công cơ quan, thiết yếu cho người dân trên địa bàn;...”*;

Trên cơ sở định hướng chiến lược Đảng và nhà nước về phân cấp, phân quyền, nâng cao hiệu lực, hiệu quả của hệ thống chính trị, việc ban hành quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình để thống nhất nội dung theo dõi tài sản trên địa bàn thành phố sau sáp nhập là vô cùng cần thiết.

II. THỰC TRẠNG QUAN HỆ XÃ HỘI

1. Quan hệ xã hội chưa có pháp luật điều chỉnh liên quan đến dự thảo Quyết định

- Về danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình tại thành phố Hải Phòng và tỉnh Hải Dương trước khi sáp nhập được quy định tại các Quyết định:

(1) Quyết định số 24/2024/QĐ-UBND ngày 16/10/2024 của Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng ban hành danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình trên địa bàn thành phố Hải Phòng.

(2) Quyết định số 24/2024/QĐ-UBND ngày 19/07/2024 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương quy định về tài sản khác có giá trị lớn để sử dụng vào mục đích kinh doanh, cho thuê; danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình tại các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý của tỉnh Hải Dương.

Các Quyết định của Ủy ban nhân dân các địa phương đều được xây dựng trước thời điểm thực hiện sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh và mô hình chính quyền địa phương 02 cấp.

Để đảm bảo sự đồng bộ và thống nhất trong quy định về danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình trên địa bàn thành phố, việc đề nghị xây dựng và trình Ủy ban nhân dân thành phố ban hành Quyết định quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố để áp dụng chung cho thành phố Hải Phòng sau sáp nhập và thay thế các Quyết định đã ban hành trước đây là cần thiết.

2. Lý do cần có quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

Qua rà soát về nội dung, 02 Quyết định nêu trên chưa có sự đồng nhất và một số nội dung không còn phù hợp với quy định hiện hành, cụ thể:

+ Nghị định 186/2025/NĐ-CP ngày 01/7/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý, sử dụng tài sản công không còn quy định việc Ủy ban nhân dân thành phố quyết định tài sản có giá trị lớn để sử dụng vào mục đích kinh doanh, cho thuê.

+ Danh mục tài sản cố định đặc thù tại các Quyết định của 02 địa phương cũng đang có sự chưa đồng nhất về hình thức quy định danh mục tài sản cố định đặc thù, quy định chung phân loại theo nhóm (quyết định của thành phố Hải Phòng) và quy định danh mục từng tài sản cụ thể (quyết định của tỉnh Hải Dương).

+ Quyền tác giả, quyền sở hữu công nghiệp còn chưa có sự thống nhất về thời gian sử dụng và tỷ lệ hao mòn.

Do vậy, để thực hiện chế độ quản lý, tính hao mòn, tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình và danh mục tài sản cố định đặc thù tại cơ quan, tổ chức, đơn vị được thống nhất và sử dụng đúng mục đích, tiêu chuẩn, định mức, chế độ bảo đảm hiệu

quả, tiết kiệm và theo quy định nêu trên; việc xây dựng và trình Ủy ban nhân dân thành phố ban hành quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố để áp dụng chung cho thành phố Hải Phòng sau sáp nhập và thay thế các Quyết định đã ban hành trước đây là cần thiết.

3. Thẩm quyền ban hành các quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

- Tại Điểm c Khoản 1 Điều 4 Thông tư 23/2023/TT-BTC ngày 25/4/2023 của Bộ Tài chính hướng dẫn chế độ quản lý, tính hao mòn, khấu hao tài sản cố định tại cơ quan, tổ chức, đơn vị và tài sản cố định do Nhà nước giao cho doanh nghiệp quản lý không tính thành phần vốn Nhà nước tại doanh nghiệp quy định:

“c) Tài sản cố định đặc thù là những tài sản không xác định được chi phí hình thành hoặc không đánh giá được giá trị thực nhưng yêu cầu phải quản lý chặt chẽ về hiện vật (như: cổ vật, hiện vật trưng bày trong bảo tàng, lăng tẩm, di tích lịch sử được xếp hạng, tài liệu cổ, tài liệu quý hiếm...), tài sản cố định là thương hiệu của đơn vị sự nghiệp công lập.

Căn cứ vào tình hình thực tế và yêu cầu quản lý đối với những tài sản quy định tại điểm này, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan khác ở trung ương (sau đây gọi là Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương), Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (sau đây gọi là Ủy ban nhân dân cấp tỉnh) ban hành Danh mục tài sản cố định đặc thù thuộc phạm vi quản lý của Bộ, cơ quan trung ương, địa phương (theo Mẫu số 02 quy định tại Phụ lục 02 ban hành kèm theo Thông tư này) để thống nhất quản lý”.

- Tại Khoản 2 Điều 13 Thông tư 23/2023/TT-BTC ngày 25/4/2023 của Bộ Tài chính hướng dẫn chế độ quản lý, tính hao mòn, khấu hao tài sản cố định tại cơ quan, tổ chức, đơn vị và tài sản cố định do Nhà nước giao cho doanh nghiệp quản lý không tính thành phần vốn Nhà nước tại doanh nghiệp quy định:

“2. Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quy định danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình (trừ thương hiệu của đơn vị sự nghiệp công lập) thuộc phạm vi quản lý của Bộ, cơ quan trung ương, địa phương (theo Mẫu số 01 quy định tại Phụ lục số 02 ban hành kèm theo Thông tư này).

Thời gian tính hao mòn của một tài sản cố định vô hình không thấp hơn 04 (bốn) năm và không cao hơn 50 (năm mươi) năm.

Trường hợp cần thiết phải quy định thời gian tính hao mòn tài sản cố định vô hình dưới 04 năm thì Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh quy định cụ thể sau khi có ý kiến thống nhất của Bộ quản lý chuyên ngành có liên quan”.

Theo đó, thẩm quyền ban hành danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình trên địa bàn thành phố thuộc Ủy ban nhân dân thành phố.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Sở Tài chính báo cáo đề xuất Ủy ban nhân dân thành phố ban hành Quyết định quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố.

Trên đây là Báo cáo đánh giá thực trạng quan hệ xã hội liên quan đến dự thảo Quyết định của Ủy ban nhân dân thành phố quy định danh mục tài sản cố định đặc thù; danh mục, thời gian tính hao mòn và tỷ lệ hao mòn tài sản cố định vô hình thuộc phạm vi quản lý của thành phố../.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND thành phố (để b/cáo);
- Giám đốc;
- PGĐ Nguyễn Đồng Kim;
- Lưu: VT, QLCS.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Đồng Kim